

אֲבָל לֹא בְּמִיָּא. וַיִּשְׁרָאֵל דְּחִקוֹן לִי, וְאִף עַל גַּב
 דִּיתְעֵבִיד נִיסָא, לֹא יתְעֵבִיד בְּאַתָּר דָּא, אֶלְא
 אֶתְחַקֵּק בְּעַפְרָא וְלֹא בְּמִיָּא. דְּכִתְיִב (שמות ד) וַיִּשְׁלִיכֵהוּ
 אֶרְצָה וַיְהִי לְנַחֲשׁ. וְצוּר בְּדָא אֶתְחַקֵּק בְּמִיָּא בְּמָרָה,
 וּבְכַר עֶבֶד נִיסָא בְּהַאי, דְּאֶתְעֵבִיד וּמְנָא אֶחְרָא.
 דְּכִתְיִב, (במדבר כ) וַיִּךְ אֶת הַסֵּלַע בְּמִטְהוּ פְּעַמִּים. אָמַר
 לִיה קֹדֶשׁא בְּרִידָּהּ הוּא, מִשָּׁה (במדבר כ) יַעַן לֹא
 הָאֲמַנְתֶּם בִּי לְהַקְדִּישֵׁנִי, דְּחִשְׁבְּתוּן דְּלֹא יָכִיל נַחֲשׁ
 בְּמִיָּם. (במדבר כ) לִכֵּן לֹא תִבְיֵאוּ: (ער כּאן מַהֲשַׁמְטוֹת).

מִיָּא טַעֲמָא. מִשּׁוּם דְּמַחְקֵק בְּנַפְסִין הוּא, וְשָׂמָא
 קֹדִישָׁא עֲלָאָה רְשִׁימָא בִּיה. בְּקֹדְמִיתָא נַחֲשׁ,
 בְּמָה דְּאֶתְמַר, (משלי ל) דֶּרֶךְ נַחֲשׁ עָלַי צוּר. נַחֲשׁ, הָא
 אֶתְיַדַּע דְּאֶתְעַר צוּר. (נ"א וְאֶתְמַר צוּר) בְּאֵן אֶתְרֵּ אֶתְגְּלִי,
 הָבֵא אֶתְגְּלִי דְּכִתְיִב הִנְנִי עוֹמֵד לְפָנֶיךָ שָׁם עַל
 הַצּוּר. וּמֵאֵן צוּר. בְּמָה דְּאֶתְ אָמַר (דברים לב) הַצּוּר

לְשׁוֹן הַקּוֹדֶשׁ

הוא: מִשָּׁה, (במדבר כ) יַעַן לֹא הָאֲמַנְתֶּם בִּי
 לְהַקְדִּישֵׁנִי, שְׁחִשְׁבְּתֶם שֶׁלֹּא יָכֹול הַנַּחֲשׁ
 בְּמִיָּם, (שם) לִכֵּן לֹא תִבְיֵאוּ:
 מַה הַטַּעַם? מִשּׁוּם שֶׁהָיָה חִקוּק בְּנַפְסִים,
 וְרִשּׁוּם בּוֹ הַשֵּׁם הַקְּדוֹשׁ הַעֲלִיּוֹן. בְּתַחֲלָה
 לְנַחֲשׁ, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (משלי כט) דֶּרֶךְ נַחֲשׁ
 עָלַי צוּר. נַחֲשׁ, הָרִי נוֹדַע שְׁמַעוֹרֵר צוּר.
 (וְנֶאֱמַר צוּר) בְּאִיזָה מְקוֹם הַתְּגֻלָּה? כָּאֵן הוּא

כָּל יָמָיו, אֲבָל לֹא בְּמִיָּם. וַיִּשְׁרָאֵל
 דּוֹחֲקִים לִי, וְאִף עַל גַּב שְׁיַעֲשֶׂה נֶס, לֹא
 יַעֲשֶׂה בְּמָקוֹם זֶה, אֶלְא יַחַקֵּק בְּעַפְרָא וְלֹא
 בְּמִיָּם, שְׁכִתּוּב (שמות ד) וַיִּשְׁלַכְהוּ אֶרְצָה
 וַיְהִי לְנַחֲשׁ. וְצוּר בְּזֵה נַחֲקֵק בְּמִיָּם
 בְּמָרָה, וּבְכַר עֶשֶׂה נֶס בְּזֵה שְׁנַעֲשֶׂה בְּזִמְן
 אַחֵר, שְׁכִתּוּב (במדבר כ) וַיִּךְ אֶת הַסֵּלַע
 בְּמִטְהוּ פְּעַמִּים. אָמַר לוֹ הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ

תָּמִים פָּעֵלוּ, וְתַמֵּן יָדַע מִשָּׁה הֵיךְ קָאִים נַחֵשׁ עָלַי
צוּר. וְהָא אֹקִימָנָא מְלִי.

אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, אִי לִישְׁתִּיק קָרָא יְאוּת
שְׁאִילָתָא. אֶלְא הָא כְּתִיב, וְהִכִּיתָ בַּצּוּר
וַיִּצְאוּ מִמֶּנּוּ מַיִם. אָמַר לִיה, וְדָאֵי הָכִי הוּא, דְּלִית
לָךְ כָּל שְׂמָא וְשְׂמָא, מֵאִינוּן שְׂמָהֵן קַדִּישִׁין
דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, דְּלֵא עֶבֶד נַסִּין וְגַבּוּרָאן,
וְאַפִּיק כֹּלָא דְאַצְטְרִיךְ לְעֶלְמָא, כָּל שְׂכָן לְאַפְקָא
הַכָּא מֵיָא.

אָמַר לִיה, אִי הָכִי, הָא כְּתִיב, (תהלים עח) הֵן הִכָּה
צוּר וַיִּזּוּבוּ מַיִם. מָאֵן מָחִי לְשִׁמְיָהּ. אָמַר
לִיה, פְּטִישָׁא חֲרִיפָא, בְּקַטְרוּי יְדִיעַ, וְאַתָּה שְׁאִיל דָּא.
אֶלְא תָא חֲזִי, בְּכָל אַתְר צוּר וְגַבּוּרָה, וְכַד בְּעֵי
קַדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְמַחָאָה, אִו לְאַלְקָאָה, אַתְעַר

לשון הקודש

מאותם שמות קדושים של הקדוש
ברוך הוא שלא עושה נסים ונבורות
ומוציא כל מה שצריך לעולם, כל שכן
להוציא כאן מים.

אָמַר לו, אם כך, הרי פתוב הן הבה
צור ויזובו מים. מי מכה את שמו? אָמַר
לו, פטיש חריף ידוע בהכאותיו, ואתה
שואל את זה? אֶלְא בַּא רָאָה, בְּכָל
מקום צור זה גבורה, וכשרוצה הקדוש

התגלה, שכתוב הנני עמד לפניך שם
על הצור. ומה זה צור? כמו שנאמר
(דברים לב) הצור תמים פעלו. ושם ידע
משה איך עומד נחש עלי צור. והרי
בארנו את הדברים.

אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, אִם הֵיךְ הַכְּתוּב
שׁוֹתֵק - יָפָה שְׁאִלָּתָּ. אֶלְא הֲרִי כְּתוּב,
וְהִכִּיתָ בַּצּוּר וַיִּצְאוּ מִמֶּנּוּ מַיִם. אָמַר לו,
וְדָאֵי כָךְ הוּא, שְׂאִין לָךְ כָּל שֵׁם וְשֵׁם

גְבוּרָה דָּא וְהֵהוּא גְבוּרָה מְחֵי וְלָקִי, וְדָא הוּא
דְּכְתִיב, הֵן הִכָּה צוּר וַיִּזְוֹבוּ מִיָּם. וְאִי לָאו דְּאִתְעַר
צוּר, וְלָקִי בְּאַתָּר דְּאַצְטְרִיד, לָא נְבִיעִין מִיָּא.

אָמַר לִיה, אִי הָכִי, הָא כְּתִיב, (דברים לב) צוּר יִלְדֵךְ
תְּשִׁי. וְתַנִּינָן מָאִי תְשִׁי, כְּלוּמַר חֲלָשֶׁת לִיה.
אָמַר לִיה וְדָאִי הָכִי הוּא, דְּאַלְמָלִי יַנְדַּעוֹן חֲיִיבֵיָא,
דְּהֵאִי צוּר זְמִינָא לְאַתְעָרָא לְקַבְלֵיָהּ, וְלֹאֲלַקְאָה
לוֹן, יַמְנַעוֹן מִלְמִיחָב קָמִיָּה, אֶלְא חֲלָשָׂא אִיָּהּ
בְּעִינֵיהּ, הוּאִיל וְלֹא מִסְתַּכְלִי בָּהּ, וְלֹא מִסְתַּכְלִי
בְּאַרְחֵיָהּ (ס"א בְּכַרְסֵיָהּ) וְעַל דָּא צוּר יִלְדֵךְ תְּשִׁי.

רַבִּי אַבָּא אָמַר, אִית צוּר, וְאִית צוּר, מִסְטָרָא
דְּצוּר עֲלָאָה, נָפֵק צוּר אַחְרָא. וּמֵאִי צוּר
עֲלָאָה. צוּר דְּכָל צוּרִים. וּמֵאִי אִיָּהּ, הֵהוּא
דְּאוֹלִידַת לְיִשְׂרָאֵל, דְּכְתִיב צוּר יִלְדֵךְ תְּשִׁי. דְּהָא

לשון הקודש

זֶה, שְׂאֵלְמָלֵא יַדְעוּ הַרְשָׁעִים שֶׁהַצּוּר הַזֶּה
עֲתִיד לְהִתְעוֹרֵר כְּגִנְדָם וּלְהִלְקוֹת אוֹתָם,
יַמְנַעוּ מִלְחַטָּא לְפָנָיו, אֶלְא חֲלָשׁ הוּא
בְּעִינֵיהֶם, הוּאִיל וְאִינָם מִתְבּוֹנְנִים בּוֹ
וְלֹא מִסְתַּכְלִים בְּדַרְכֵיהֶם (בְּכִסּוּאִיתֵיהֶם), וְעַל
זֶה צוּר יִלְדֵךְ תְּשִׁי.

רַבִּי אַבָּא אָמַר, יֵשׁ צוּר וְיֵשׁ צוּר. מִצַּד
הַצּוּר הַעֲלִיּוֹן יוֹצֵא צוּר אַחֵר. וּמֵה זֶה צוּר
הַעֲלִיּוֹן? צוּר שֶׁל כָּל הַצּוּרִים. וּמֵהוּ?

כְּרוּךְ הוּא לְהַבּוֹת אוֹ לְהִלְקוֹת,
מִתְעוֹרֵרֵת גְבוּרָה זוֹ, וְאוֹתָהּ הַגְבוּרָה
מִכָּה וּמִלְקָה. וְזֶהוּ הַכְּתוּב (תְּהִלִּים עח) הֵן
הִכָּה צוּר וַיִּזְוֹבוּ מִיָּם. וְאִם לֹא שְׂמַתְעוֹרֵר
צוּר וּמִלְקָה בְּמָקוֹם שְׂצָרִיד – לֹא נּוֹבְעִים
מִיָּם.

אָמַר לוֹ, אִם כֵּן, הֲרִי כְּתוּב (דברים לב)
צוּר יִלְדֵךְ תְּשִׁי. וְשָׁנִינוּ, מֵה זֶה תְּשִׁי?
כְּלוּמַר הַחֲלָשֶׁת אוֹתוֹ. אָמַר לוֹ, וְדָאִי כֵּן

מִסְטָרָא דְצוּר עֲלָאָה דְלַעֲיִלָא, נִפְקָא צוּר אֲחֵרָא.
מִסְטָרָא דְאִימָא, נִפְקָא גְבוּרָה.

וְאִזְלָא הָא בְּהָא דְאָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר, כְּתִיב (תהלים
קז) מִי יִמְלֵל גְבוּרוֹת יְיָ. מָאִי גְבוּרוֹת יְיָ.
לְאִכְלֵלָא אִימָא עֲלָאָה דְכֻלָּא, דְאָפַּף עַל גַּב דְלָאוּ
אִיְהִי דִינָא, מִסְטָרָהּ אֲשֶׁתִּכַּח, דְהָא מִסְטָרָהּ אֵי (דף
ט"ד ע"ב) גְבוּרָה אֲשֶׁתִּכַּח, וּבְגִינֵי כַךְ צוּר עֲלָאָה אֶקְרִי.
(דברים לב) וַתִּשְׁכַּח אֵל מְחוֹלְלֶךָ, דָּא נְהִירוּ דְאָבָא. מָאִי
נִיְהוּ. חֶסֶד עֲלָאָה, דְאִיְהוּ נְהִירוּ דְאָבָא.

תּוֹ אָמַר רַבִּי אֲבָא, מִיָּם בְּכָל מָקוֹם, הָא יְדִיעָא,
וְקוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא בְּהָאִי צוּר אֲתַעַר לְאַרְקָא
מִיָּא, דְהָא לָא אֲתַחֲזִי, (אֵלָא מְגֻדֻלָּה) וְדָא הוּא אֵת
וְנִיָּסָא דְקוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא. וְעַל דָּא שָׁבַח דָּוִד
וְאָמַר, (תהלים קיד) הַהִפְכִי הַצּוּר אֲנִים מִיָּם וְגו' . וּמִשְׁמַע

לשון הקודש

שְׁהַרֵי הַגְּבוּרָה נִמְצְאָת מַצְדָּה, וְלִכְּן
נִקְרְאָת הַצּוּר הָעֲלִיּוֹן. (דברים לב) וַתִּשְׁכַּח
אֵל מְחוֹלְלֶךָ - זֶה אֹר שֶׁל אָבָא. מַה
הוּא? חֶסֶד עֲלִיּוֹן, שֶׁהוּא אֹר שֶׁל
אָבָא.

עוֹד אָמַר רַבִּי אֲבָא, מִיָּם בְּכָל מָקוֹם,
הָרִי יְדֹעַ, וְהַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא מִתְעוֹרֵר
בְּצוּר הַזֶּה לְהוֹרִיק מִיָּם, שְׁהַרֵי לָא רְאוּי
וְאֵלָא מְגֻדֻלָּה, וְזֵהוּ אוֹת וְנִסְ שֶׁל הַקְּדוּשׁ

אוֹתוֹ שֶׁהוּלִיד אֵת יִשְׂרָאֵל, שְׁכַתּוֹב צוּר
וְלִדְךָ תִּשִׁי. שְׁהַרֵי מַצְדָּ שֶׁל הַצּוּר הָעֲלִיּוֹן
שֶׁלְמַעְלָה יוֹצֵא צוּר אַחֵר. מַצְדָּ הָאֵם
יוֹצֵאת גְבוּרָה.

זֶה הוּלֵךְ כְּמוֹ מַה שֶּׁאָמַר רַבִּי
אֶלְעָזָר. כְּתוּב (תהלים קז) מִי יִמְלֵל
גְבוּרוֹת ה' . מַה זֶה גְבוּרוֹת ה' ?
לְהַכְלִיל אֵת הָאֵם הָעֲלִיּוֹנָה שֶׁל הַכּל.
שֶׁאָפַף עַל גַּב שְׂאִינָה דִינָא, נִמְצְאָ מַצְדָּה,

הַהֶפְכִי, וְדָא לָאו אֶרְחוּי דְצוּר בְּכַךְ.

וְעַל דָּא, בְּצוּר עֲלָאָה, אֶפִּיק מִיָּא מֵאַתָּר דְלִתְתָּא.
 וּמַה שְּׁמִיָּה דִּהְהוּא דְלִתְתָּא. סְלַע. דְכִתְיֹב,
 (במדבר כ) וְהוֹצֵאתָ לָהֶם מַיִם מִן הַסֶּלַע. וּבְמַה אֶפִּיק
 הָאִי סְלַע מִיָּא. בְּחִילָא דְצוּר דְלְעִילָא.

רַבִּי שְׁמַעוֹן אָמַר, (דברים לב) הַצּוּר תָּמִים פְּעָלוּ מָאִי
 מִשְׁמַע הַצּוּר תָּמִים פְּעָלוּ. דְאִתְהַפֵּךְ צוּר,
 לְמַעַבְד פְּעָלוּ דְתָמִים. וּמֵאִי אִיהוּ. אֲבָרְהָם.
 דְכִתְיֹב בֵּיה (בראשית יז) הִתְהַלֵּךְ לְפָנַי וְהָיָה תָּמִים.
 וְדָא הוּא הַהֶפְכִי הַצּוּר אֲגַם מַיִם, וּמִשְׁמַע תָּמִים
 פְּעָלוּ, וְדָא אֲבָרְהָם.

בְּשַׁעֲתָא דָּא, אִתְהַדַּר הַצּוּר, תָּמִים. בְּשַׁעֲתָא
אַחֲרָא תַנְיִינָא, פִּד (אֲתַעֲנֵשׁ) בְּעָא מוֹשֶׁה
לְאַפְקָא מִיָּא בְּהָאִי צוּר, בְּחוּבֵייהוּ דִישְׂרָאֵל, לָא

לשון הקודש

רַבִּי שְׁמַעוֹן אָמַר, הַצּוּר תָּמִים פְּעָלוּ,
 מַה מִשְׁמַעוֹ שֶׁל הַצּוּר תָּמִים פְּעָלוּ?
 שֶׁהִתְהַפֵּךְ הַצּוּר לַעֲשׂוֹת פְּעָלוּ שֶׁל תָּמִים.
 וּמִיָּהוּ הַתָּמִים? אֲבָרְהָם, שְׂכֵתוֹב בּוֹ
 (בראשית יז) הִתְהַלֵּךְ לְפָנַי וְהָיָה תָּמִים. וְזֶהוּ
 הַהֶפְכִי הַצּוּר אֲגַם מַיִם, וּמִשְׁמַע תָּמִים
 פְּעָלוּ, וְזֶה אֲבָרְהָם.

בְּשַׁעֲתָא זֶה הוֹפֵךְ הַצּוּר לְתָמִים. **בְּשַׁעֲתָא**
שְׁנִיָּה אַחֲרָת, בְּשַׁרְצָה (בְּשַׁעֲנֵשׁ) מוֹשֶׁה

בְּרוּךְ הוּא, וְעַל זֶה שֶׁבַח דְדוּר וְאָמַר,
 (תהלים קיז) הַהֶפְכִי הַצּוּר אֲגַם מַיִם וְגו'.
 וּמִשְׁמַע הַהֶפְכִי, שְׁהָרִי אֵין דְרֵךְ הַצּוּר
 בְּכַךְ.

וְעַל זֶה בְּצוּר הַעֲלִיּוֹן הוֹצֵיא מַיִם מִמְּקוֹם
 שְׁלֵמָה. וּמַה שָּׁמוּ שֶׁל אוֹתוֹ שְׁלֵמָה?
 סְלַע, שְׂכֵתוֹב וְהוֹצֵאתָ לָהֶם מַיִם מִן
 הַסֶּלַע. וּבְמַה הוֹצֵיא הַסֶּלַע הַזֶּה מַיִם?
 בְּכַח הַצּוּר שְׁלֵמָה.

אֶת־הַדָּר תָּמִים, בְּקִדְמִיתָא. בֵּיה זְמַנָּא, אֶתְרַעַם
 מֹשֶׁה וְאָמַר, צוּר יִלְדֶּךָ תֵּשִׁי. בְּלוּמַר, חֲלָשֶׁת לִי־הָ
 מִמֶּה דִהוּה בְּקִדְמִיתָא, דְּבִגְיַנְךָ לָא אֶשְׁתַּבַּח תָּמִים
 הַשְּׁתָּא, וְאֶתְעָבִיד (בֵּיה) דִּינָא, מַה דְּלֹא הוּוּה בְּיוֹמֵי
 יִלְדֶּךָ, בְּלוּמַר עוֹלִימְךָ.

אָמַר רַבִּי אֲבָא, מָאֵי דְכָתִיב הִישׁ יי' בְּקִרְבָּנוּ אִם
 אֵין. וְכִי טַפְשִׁין הוּוּ יִשְׂרָאֵל דְּלֹא יַדְעֵי
 מְלָה דָּא, וְהָא חָמוּ שְׂכִינְתָּא קַמִּיָּהוּ, וְעֵנְי כְבוֹד
 עַלְיָהוּ דְסַחְרוֹן לֹון, וְאֵינוּן אָמְרוּ הִישׁ יי' בְּקִרְבָּנוּ
 אִם אֵין, גּוּבְרִין דְחָמוּ זִיו יִקְרָא דְמַלְפִּיהוֹן עַל
 יַמָּא, וְתַנִּינֵן, רָאֲתָה שְׂפַחָה עַל הַיָּם מַה שְּׁלֹא רָאָה
 יְחֻזְקָאֵל, אֵינוּן אֶשְׁתַּבַּחוּ טַפְשִׁין, וְאָמְרוּ הִישׁ יי'
 בְּקִרְבָּנוּ אִם אֵין.

אֵלֶּא הָכִי קָאֵמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, בָּעוּ לְמַנְדְּעָא, בֵּין

לְשׁוֹן הַקּוֹדֶשׁ

שְׁלֹא יַדְעוּ דְבַר זֶה, וְהָרִי רָאוּ שְׂכִינָה
 לְפָנֵיהֶם וְעֵנְי כְבוֹד עַלְיָהֶם, שְׁמַקְיָפִים
 אוֹתָם, וְהֵם אוֹמְרִים הִישׁ ה' בְּקִרְבָּנוּ אִם
 אֵין? אֲנָשִׁים שָׂרְאוּ אֶת זִיו כְּבוֹד מַלְכָּם
 עַל הַיָּם, וְלִמְדֵנוּ שְׂרָאֲתָה שְׂפַחָה עַל הַיָּם
 מַה שְּׁלֹא רָאָה יְחֻזְקָאֵל, הֵם גַּמְצָאוּ
 טַפְשִׁים וְאָמְרוּ הִישׁ ה' בְּקִרְבָּנוּ אִם אֵין?
 אֵלֶּא כֹּךָ אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, רְצוּ לְדַעַת
 בֵּין הָעֵתִיק הַנְּסַתֵּר שֶׁל כָּל הַנְּסַתֵּרִים

לְהוֹצִיא מִים בְּצוּר הַזֶּה, בְּחַטָּאי יִשְׂרָאֵל
 לֹא חוֹר לְתָמִים כְּמוֹ בְּהַתְחַלָּה. בְּאוֹתוֹ
 זְמַן הִתְרַעַם מֹשֶׁה וְאָמַר, צוּר יִלְדֶּךָ תֵּשִׁי.
 בְּלוּמַר, הַחֲלָשֶׁת אוֹתוֹ מִמֶּה שְׁהָיָה
 בְּתַחֲלָה, שְׂבַשְׁבִּילְךָ לֹא נִמְצָא עֲבָשׁוּ
 תָמִים, וְנַעֲשֶׂה וְהוּוּ דִין, מַה שְּׁלֹא הָיָה
 בְּיָמֵי יִלְדֶּךָ, בְּלוּמַר עֲלוּמְךָ.
 אָמַר רַבִּי אֲבָא, מַה זֶה שְׂכָתוֹב הִישׁ ה'
 בְּקִרְבָּנוּ אִם אֵין? וְכִי הָיוּ יִשְׂרָאֵל טַפְשִׁים

עֲתִיקָא סְתִימָאָה דְכָל סְתִימִין, דְאֶקְרִי אִין. וּבִין
זְעִיר אֶפִּין דְאֶקְרִי יִי. וְעַל דָּא, לָא כְּתִיב הַיֵּשׁ יִי
בְקַרְבָּנוּ אִם לֹא, כְּמָה דְכְּתִיב הַיֵּלֶךְ בְּתוֹרַתִי אִם
לֹא. אֶלָּא הַיֵּשׁ יִי בְקַרְבָּנוּ אִם אִין.

אִי הָכִי אֶמְאִי אֶתְעַנְשׁוּ. אֶלָּא עַל דְעֵבִידוּ פְּרוּדָא,
וְעֵבִידוּ בְּנִסְיוֹנָא, דְכְּתִיב וְעַל נַסוּתָם אֶת יִי.
אָמְרוּ יִשְׂרָאֵל, אִי הָאִי נִשְׁאַל בְּגוֹזְנָא חַד. וְאִי הָאִי
נִשְׁאַל בְּגוֹזְנָא אַחְרָא. וְעַל דָּא מִיד וַיָּבֵא עֲמֶלֶק.

וַיָּבֵא עֲמֶלֶק וַיִּלָּחֶם עִם יִשְׂרָאֵל בְּרַפִּידִם. (שמות יז)
רַבִּי יוֹסִי פֶתַח, (ישעיה לב) אֲשֶׁרִיכֶם זוֹרְעֵי עַל
כָּל מָוִם מִשְׁלַחֵי רֶגֶל הַשּׁוֹר וְהַחֲמוֹר. אֲשֶׁרִיכֶם
זוֹרְעֵי עַל כָּל מָוִם, תַּמָּן תַּיִנְיָן, כְּמָה מָוִם וְכְמָה
מָוִם מִשְׁתַּכְּחִין. וּכְאִין אֵינּוֹן יִשְׂרָאֵל, דְלִית זֶרְעָא
לְהוּ, אֶלָּא עַל הַמָּוִם, דְכְּתִיב וַיַּחֲנוּ שָׁם עַל הַמָּוִם,

לשון הקודש

וְלָכֵן מִיד - וַיָּבֵא עֲמֶלֶק.
וַיָּבֵא עֲמֶלֶק וַיִּלָּחֶם עִם יִשְׂרָאֵל בְּרַפִּידִם.
רַבִּי יוֹסִי פֶתַח, (ישעיה לב) אֲשֶׁרִיכֶם זֶרְעֵי
עַל כָּל מָוִם מִשְׁלַחֵי רֶגֶל הַשּׁוֹר וְהַחֲמוֹר.
אֲשֶׁרִיכֶם זֶרְעֵי עַל כָּל מָוִם - שָׁם שְׂנִינּוּ
כְּמָה מָוִם וְכְמָה מָוִם נִמְצְאִים. אֲשֶׁרִיכֶם
יִשְׂרָאֵל שְׂאִין לָהֶם זֶרַע אֶלָּא עַל הַמָּוִם,
שְׂכַתוֹב וַיַּחֲנוּ שָׁם עַל הַמָּוִם. אוֹתָם שְׁהִיוּ

שְׂנִיקְרָא אִין, וּבִין זְעִיר אֶפִּין שְׂנִיקְרָא הוּ,
וְלָכֵן לֹא כְּתוּב הַיֵּשׁ הוּ בְקַרְבָּנוּ אִם לֹא,
כְּכַתוּב הַיֵּלֶךְ בְּתוֹרַתִי אִם לֹא, אֶלָּא -
הַיֵּשׁ הוּ בְקַרְבָּנוּ אִם אִין.
אִם כֵּךְ, לְמָה נְעַנְשׁוּ? אֶלָּא מִשּׁוּם שְׁעֵשׂו
פְּרוּד, וְעֵשׂו בְּנִסְיוֹן, שְׂכַתוֹב וְעַל נַסוּתָם
אֶת הוּ. אָמְרוּ יִשְׂרָאֵל, אִם זֶה - נִשְׁאַל
בְּגוֹן אַחַד, וְאִם זֶה - נִשְׁאַל בְּגוֹן אַחַר.